

Tilsynsrapport over tilsynsbesøg på alderdomshjemmet Utoqqaat Illuat i Nuuk (Tilsynsbesøg 4)

1. Indledning

Torsdag den 7. september 2023 aflagde § 71-tilsynet et anmeldt tilsynsbesøg på alderdomshjemmet Utoqqaat Illuat i Nuuk.

Fra § 71-tilsynet deltog næstformand for tilsynet Camilla Fabricius (S), Mike Villa Fonseca (M), Theresa Berg Andersen (SF), Alexander Ryle (LA), Stinus Lindgren (RV) og Aaja Chemnitz (IA).

Derudover deltog udvalgschef Lis Grønnegaard Rasmussen, udvalgssekretær Charlotte Avnsted-Vilman, udvalgsassistent Gitte Ravn Jensen og en tolk.

Tilsynet havde et indledende møde med personalet på alderdomshjemmet, hvor personalet fortalte om dagligdagen på stedet og om de ældre beboere på alderdomshjemmet.

Fra alderdomshjemmet deltog fagchef Karen Lund Mølgaard og stedfortræder for forstanderen Poul Heilmann. Chefgruppen var ikke tilstede på grund af sygdom.

På tidspunktet for tilsynets besøg var der 47 beboere på alderdomshjemmet. Enkelte pladser anvendes som aflastningspladser. 28 af beboerne havde demens. 8 af de svært demente bor på et afsnit for sig.

Alle beboerne på nær én havde samtykket til at flytte ind på alderdomshjemmet. Det er dog muligt at flytte en borger uden samtykke efter grønlandsk ret. Alderdomshjemmet oplyste forud for tilsynsbesøget, at borgeren, der ikke har givet samtykke var indskrevet i aflastning, og at behandlingen af sagen lå hos ældrevisitationen.

Personalet oplyste på det indledende møde, at de fleste af beboerne kommer fra Nuuk. I Grønland arbejder man for, at borgerne kan være længst muligt i eget hjem. Det betyder også, at plejebehovet er stort, når de ældre flytter ind på alderdomshjemmet.

Personalet fortalte derudover, at man oplever pladsproblemer på alderdomshjemmet. De har ikke mulighed for inddele beboerne efter behov. Det er et problem, da nogle af de demente er meget udadreagerende. Personalet fortalte i øvrigt, at det tager lang tid at få diagnosticeret en ældre borger med demens.

6. maj 2024

§ 71-tilsynet

Charlotte Avnsted-
Vilman
Udvalgssekretær
charlotte.avnsted-
vilman@ft.dk
Tlf. 33373648

Folketinget

Christiansborg
1240 København K
3337 5500
ft@ft.dk
www.ft.dk

Endelig fortalte personalet, at de oplever problemer med rekruttering af fagligt kompetent personale.

2. Tilsynet udtaler

Tilsynet finder det bekymrende, at alderdomshjemmet ikke har de nødvendige fysiske rammer til at understøtte beboernes individuelle behov, herunder særligt gruppen af demente beboere. Det er helt afgørende for den generelle trivsel, at det sikres, at man kan imødekomme de helt basale behov for tryghed blandt beboerne på stedet.

Tilsynet finder derudover bekymrende, at det tager lang tid at få diagnosticeret en borger med demens.

Derudover er det vigtigt, at personalet føler sig klædt ordentlig på i forhold til at varetage omsorgen over for gruppen af demente, herunder også i forhold til aktiviteter.

Derudover finder tilsynet det afgørende, at personalet bliver undervist i anvendelse af magt over for de demente beboere.

Tilsynet finder det også bekymrende, at der ikke er seksualpolitik på stedet, og finder det helt afgørende, at personalet modtager vejledning og rådgivning i, hvordan de kan italesætte de ældres seksuelle behov og lyster.

Tilsynet finder det særdeles positivt, at personalet sørger for at gøre indflytningen på alderdomshjemmet så nem og tryk for beboerne som muligt, og at personalet bruger tid på at sætte sig ind i den ældres liv og historie. Det gør overgangen nemmere.

Tilsynet finder det endvidere særdeles positivt, at alderdomshjemmet er i gang med at indkøbe alarm- og pejlesystemer, som de vil anvende over for de demente beboere, som er dørsøgende, da dette understøtte trygheden og friheden for den enkelte.

3. Kort om alderdomshjemmet Utoqqaat Illuat i Nuuk

Utoqqaat Illuat er en af Kommuneqarfik Sermersooq's ældre institutioner, der ligger centralt i Nuuk by. Alderdomshjemmet består af 3 afsnit med henholdsvis 19 beboere, fordelt med 5 + 5 + 3 beboere, og 9 + 5 borgere på aflastningsophold af kortere varighed.

Der er døgnbemanding på stedet, og derfor arbejdes der i 3-holds skift. Personalet i Utoqqaat Illuat har bl.a. følgende uddannelser: Sundhedsassistenter, sundhedshjælpere, sygeplejerske og

derudover er der ansat en del ufaglærte. Udover de tre afdelinger er der også et vaskeri, et køkken samt en pedelfunktion.

Utoqqaat Illuats direktør er Ejner Grønvold og fagchefen er Karen Lund Mølgaard.

Personalets opgaver består grundlæggende af sygepleje, omsorg og behandling af fysisk, psykisk, socialt og åndeligt for demensramte beboere i samarbejde med demenskoordinatorer og demenshjælpere og Utoqqaat Illuats øvrige personale.

Der arbejdes ud fra beboerens behov og ønsker. Der er et tværfagligt samt tværsektorielt samarbejde omkring beboerne, hvor der er fokus på forebyggende tiltag i forhold til beboernes trivsel og velfærd, herunder aktivering af beboerne.

4. Tilsynets rundgang

Efter det indledende møde delte tilsynet sig i to hold, som kunne gå rundt og tale med beboerne og se de fysiske rammer. Alderdomshjemmet er stort og har tre afsnit. Overalt var der rent og pænt.

Der var indrettet hyggelige fællesarealer på alle afdelinger med spiseafsnit og køkken, hvor flere af beboerne havde taget ophold. Tilsynets medlemmer talte med flere af beboerne. Stemningen var god, og det følte meget hjemligt og rart at være der. Personalet virkede engagerede.

På afdelingen IPPAT var der 13 beboere. 9 ud af de 13 beboere sad i kørestol.

Alle værelserne på afdelingen har eget toilet og bad. Derudover var der et tøjskab. Værelserne var personligt indrettet, og det er muligt for beboerne selv at medbringe enkelte ejendele. Det er tilladt at ryge på værelserne og drikke alkohol.

Tilsynet så også en ny-renoveret afdeling, hvor der var 3 værelser med eget toilet og bad samt et lille te-køkken. Overalt var der pænt og lyst. Der var dog ingen beboere tilstede på denne afdeling. En var lige afgået ved døden, så værelset stod tomt.

Tilsynet talte med en beboer, som fortalte, at det var dejligt at bo på alderdomshjemmet. Personalet er gode til at tale med de ældre og spørge ind til, hvordan de har det. Vedkommende fortalte også, at religion fylder meget, og at mange af beboerne er meget troende.

Tilsynet så også en afdeling for beboere med svær demens. Det var tydeligt at mærke under rundgangen, at de ældre på denne afdeling var meget dårlige, og personalet fortalte også, at de havde mulighed for at skærme denne gruppe fra resten af huset. De svært demente beboere på denne afdeling spiser således ikke med de øvrige beboere på stedet. Først og fremmest for at skærme dem bedst muligt, da de er meget sensitive i forhold til larm og uro. Beboerne kan dog frit bevæge sig rundt på hele alderdomshjemmet, hvis de har lyst. Dog er der meget fokus på sikkerhed, og der er låger for alle trapper mellem etagerne – først og fremmest for at beskytte de ældre.

I forhold til medicinering er der godt styr på det. Medicinen er låst forsvarligt inde i et særskilt rum og håndteres af fagligt kompetent personale på stedet.

På afdelingen Dunidi var der tre steder, hvor der var en fælles fordelingsgang samt fælles toilet og bad til to værelser.

Endelig så tilsynet en afdeling, hvor der bor 9 ældre med mild demens, hvor tilsynet blev inviteret indenfor på flere af værelserne. Også her var der stor tilfredshed med rammerne og personalet på alderdomshjemmet.

5. Øvrigt

Personalet fortalte, at der er meget fokus på at lave aktiviteter for de ældre på alderdomshjemmet. Der er bl.a. et aktivitetscenter, hvor de ældre kan udfolde sig kreativt. Derudover bliver der afholdt både forårsfest, sommerfest og efterårsfest på alderdomshjemmet.

Generelt er det personalets vurdering, at de fysiske rammer sætter en begrænsning for den hjælp og støtte, som er nødvendig. F.eks. mangler der plads og bedre faciliteter til at kunne understøtte beboere med svær demens. I den forbindelse bemærkede personalet, at det kan svært at aktivere de demente, da mange af dem er meget dårlige, og da de mangler faglig viden om, hvad der er gode aktiviteter for denne målgruppe.

Når en ældre borger flytter ind på alderdomshjemmet, er personalet meget opmærksomme på at gøre det nemt og trygt for beboeren. Bl.a. laver personalet en bog omkring den ældres liv sammen med borgeren selv og de pårørende. Det gør det nemmere for personalet at kunne håndtere den enkelte beboer, når de kender vedkommendes livshistorie og baggrund.

Forud for tilsynsbesøget havde tilsynet spurgt ind til, i hvilket omfang der anvendes magt over for de demente beboere, og

hvilke former for magt der typisk anvendes over for beboerne. Som svar på dette oplyste alderdomshjemmet forud, at der sjældent anvendes magt over for de demente beboere. Hvis der anvendes magt sker dette typisk i forbindelse med tandbørstning eller bad til beboere - men altid i mindst muligt omfang. Dette blev genbekræftet under tilsynsbesøget.

Alderdomshjemmet blev også spurgt ind til, hvor mange magtanvendelser der har været det seneste år. Alderdomshjemmet har efterfølgende oplyst, at der er anvendt magt 16 gange i 2022, og 3 gange i 2023 – frem til tilsynets besøg.

Forud for tilsynsbesøget oplyste alderdomshjemmet, at personalet er bekendt med reglerne om anvendelse af magt, men pga. stor personaleudskiftning er der udfordringer med implementering og instruering i reglerne i magtanvendelsesloven. Kvittering for instruering og modtagelse af magtanvendelsesloven er dog sket, ligesom undervisningsmaterialet er udarbejdet. Pjecer om magtanvendelse er under opdatering.

Forud for tilsynsbesøget spurgte tilsynet også ind til, hvordan der følges op på magtanvendelser. Som svar herpå oplyste alderdomshjemmet, at der foretages akutmøde hos personalet, når der er anvendt magtanvendelse over for en beboer, men at dette sker sjældent.

Personalet oplyste, at der ikke er en seksualpolitik på stedet. De efterlyste vejledning og rådgivning til, hvordan man kan italesætte ældres seksuelle behov og lyster. Det er dog muligt at låne pornofilm og sexlegetøj på stedet.

Personalet oplyste endvidere, at de er i gang med at indkøbe alarm- og pejlesystemer, som de vil anvende over for de demente, som er dørsøgende. Ind til nu har man håndteret situationen med de dørsøgende demente ved at sætte et skilt med et telefonnummer på jakken, så man kan kontakte alderdomshjemmet, hvis de ikke kan finde hjem. Alle beboerne kan frit forlade alderdomshjemmet.

Personalet fortalte, at de spørger ind til livretter blandt de ældre. Det er vigtigt, at de ældre beboere får god mad, som de kan lide. I den store spisestue i stueetagen er der faste pladser. Og ved lejlighed er der sang og musik på programmet. Maden bliver tilberedt på alderdomshjemmet, og der er ofte torsk på menuen.

Der findes også en husorden på alderdomshjemmet, som er udarbejdet sammen med beboerne. Beboerne og de pårørende bliver informeret om reglerne i forbindelse med indflytning.

Derudover er der en sprogpolitik på stedet. Kommuneqarfiks sermersooq's personalepolitik anvendes på alle kommunens plejehjem.

Forud for tilsynsbesøget spurgte tilsynet også, hvordan man sikre inddragelse af de pårørende. Hertil oplyste personalet, at de pårørende inddrages via en kontaktperson fra plejehjemmet eller en team-koordinator. Dette sker dagligt, eller hvis der opstår et behov hos de pårørende eller hos personalet. De pårørende er altid velkomne på alderdomshjemmet, og det var personalets vurdering, at samarbejdet er problemfrit.

Beboerne informeres om deres rettigheder ved indflytning på plejehjemmet og om de gældende kvalitetsstandarder. Det fungerer fint.